

דף נב.

עין משפט א. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ה ה"ו

הַעוֹלָה וְהָאֵשׁם וְהַשְּׁלָמִים ק בֵּין שֶׁל יָחִיד בֵּין שֶׁל צְבוּר
זְרִיקַת דָּם שְׁלֹשָׁתָן עַל גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ שָׁוָה לְעוֹלָה. וְכִיצַד
הוּא עוֹשָׂה. כְּשֶׁלֹּקַח הַכֹּהֵן הַדָּם בַּמִּזְרֵק וְזוּרֵק מִמֶּנּוּ
בַּמִּזְרֵק שְׁתֵּי זְרִיקוֹת עַל שְׁתֵּי זְרוֹת הַמִּזְבֵּחַ בְּאֶלְכָסוֹן
מִחֲצֵי הַמִּזְבֵּחַ וּלְמִטָּה עַל קֶרֶן מְזַרְחִית צְפוֹנִית וְעַל קֶרֶן
מְעֻרְבִית דְּרוּמִית. וּמִתְפֹּנֵן כְּשִׁיזְרֵק הַדָּם עַל הַקֶּרֶן שִׁיְהִיָּה

ק. כסף משנה: העולה והאשם והשלמים וכו'. בשלשתן שנינו בפרק איזהו מקומן דמן
טעון שתי מתנות שהן ד' ואיפליגו תנאי בפירושה ופסק כת"ק דאמר (דף נ"ג:): יכול
יזרקנו זריקה אחת ת"ל סביב אי סביב יכול יקיפנו בחוט ת"ל וזרקו הא כיצד כמין ג"ם
ופירש"י כמין ג"ם זורק כנגד הפינה מן הכלי והדם מתפשט לשתי רוחות הפינה והרי היא
כמין ג"ם אות יונית עשויה ככ"ף פשוטה. ואע"ג דרב ושמואל פליגי התם ואתי שמואל
כת"ק ומשמע דרב סבר דלית הלכתא כת"ק וא"כ לא ה"ל למיפסק כשמואל לגבי רב
באיסורי י"ל דברייתא לא הוה שמיע לרב דאי הוה שמיע ליה לא הוה פליגי את"ק. ומ"ש
רבינו מחצי המזבח ולמטה. בריש קינים עולת בהמה למטה ואם שינה פסול פירוש למטה
מחוט הסיקרא שחוגר באמצע המזבח: ומ"ש על קרן מזרחית צפונית וכו'. שם אהא דתנן
בעולה דטעונה שתי מתנות שהן ארבע פירש"י שתי מתנות בקרן מזרחית צפונית ובקרן
מערבית דרומית שכנגדה באלכסון והכי תנן במסכת תמיד בא לו לקרן מזרחית צפונית
נותן מזרחה צפונה מערבית דרומית נותן מערבה דרומה וטעמא משום דקרן מזרחית
דרומית לא היה לה יסוד כדאמרינן בשמעתין ועולה טעונה מתן דמה כנגד היסוד וכדרכינן
לעיל. ומ"ש וה"ה לאשם. כלומר שגם הוא נאמר בו סביב בפ' צו. ומ"ש ושירי הדם נשפכים
על גג היסוד הדרומי. שם (דף נ"ב) אמאי דכתיב בפר כהן משיח ואת כל דם הפר ישפוך
אל יסוד מזבח העולה דריש דה"ק תן יסוד למזבח של עולה ופירש"י תן יסוד למזבח של
עולה תן תורת שפיכת יסוד שירים להלכות מזבח של עולה שיהא המזבח טעון בעולה
ובכל הדמים הניתנין עליו שפיכת שירים אל היסוד אם נשאר בכלי כלום כשזורק ממנו
שתי זריקות לשתי קרנות ישפכנו ליסוד ומשום דבעולה לא כתיבי שפיכת שירים איצטריך
למילף מהכא. ואמרינן תו התם השתא דכתיב אל יסוד מזבח העולה אגגו דיסוד ופירש"י
השתא דכתיב אל יסוד המזבח יסוד שהוא דומה למזבח דהיינו גגו של יסוד:

הָדָם מִקִּיף עַל הַזְּוִיּוֹת כְּמִין גַּ'ס. כְּדֵי שְׂיִמָּצָא הָדָם שָׁל
 שְׂתֵי מִתְּנוֹת עַל אַרְבָּעָה כְּתָלֵי הַמְּזִבַּח לְפִי שְׂנֵאמַר בְּעוֹלָה
 וּבְשִׁלְמִים 'סָבִיב' וְהוּא הַדִּין לְאָשָׁם. וְשִׁירֵי הָדָם נִשְׁפָּכִין
 עַל הַיְסוּד הַדְּרוּמִי:

עין משפט ב. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פי"ט ה"ד

אָבַל הַזּוֹרֵק שְׂיֵרֵי הָדָם בַּחוּץ י אֶפְלוּ שְׂיֵרֵי דָמִים הַפְּנִימִים
 פָּטוּר. שְׂזָרִיקַת שְׂיֵרֵי הָדָם שְׂיֵרֵי מִצֹּה הֵם וְאֵינָן מְעַכְבִּין.
 וְכֵן הַמְּנַסֵּךְ יֵינן אוֹ מִים פְּחוֹת מְשֻׁלְשָׁה לוֹגֵין בַּחוּץ פָּטוּר
 בֵּין בְּחָג בֵּין בְּשָׂאֵר יָמוֹת הַשָּׁנָה. הוֹאִיל וְחָסֵר הַשְּׁעוֹר
 הָרִי אֵינָן רְאוּיִין לְהִתְקַבֵּל בַּפְּנִים. וְכֵן הַמַּעֲלָה מִבֶּשֶׂר
 חֲטָאֵת מִבֶּשֶׂר אָשָׁם מִבֶּשֶׂר שְׁלָמִים בֵּין שָׁל יָחִיד בֵּין שָׁל
 צְבוּר מִשְׂיֵרֵי מְנַחֹת מִשְׂתֵי הַלָּחֵם מְלָחֵם הַפְּנִים בַּחוּץ
 פָּטוּר. שְׁכָל אֵלוֹ רְאוּיִין לְאֲכִילָה לֹא לְאֲשִׁים:

ר. כסף משנה: אבל הזורק שירי הדם בחוץ וכו'. שם (דף ק"י): במשנה רבי נחמיה אומר
 שירי הדם שהקריבן בחוץ חייב משמע דת"ק פטר ואמרינן בגמ' (דף קי"א) השתא
 דאמר רב אדא וכו' מחלוקת (אי שירים מעכבי) בשירים הפנימים אבל בשירים החיצונים
 דברי הכל לא מעכבי כי קאמר רבי נחמיה בשירים הפנימים וא"כ לת"ק דר' נחמיה אפי'
 שירים הפנימים שהקריבן בחוץ פטור. ועוד דבפ' איזהו מקומן (דף נ"ב) מסיק רב פפא
 דכ"ע בין ר"א בין ר' ישמעאל שירים אין מעכבין ומהדר התם לאשכוחי תנא דסבר שירים
 מעכבין. ומה שכתב וכן המנסך יין או מים פחות משלשה לוגין בחוץ פטור וכו'. נלמד מברייתא
 שכתבתי בסמוך. ומ"ש וכן המעלה מבשר חטאת מבשר אשם וכו' פטור. משנה בפ' בתרא
 דזבחים (דף קי"ב):

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
 בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ג.

הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ז ה"ז

וּמִצוֹי דָם חֲטָאת הָעוֹף מְעַכָּב ש'. וְאִין לַמְזִבַּח בָּה אָלָא
דְּמָה וְהִשְׁאָר נֶאֱכָל לְזִכְרֵי כֹהֲנָה כְּבִשָׁר חֲטָאת הַבְּהֵמָה :

עין משפט ד.

הרמב"ם הל' עבודת יום הכיפורים פ"ד ה"ב

בְּשַׁעַת הַקְטָרֶת הַקְטָרֶת בְּקֹדֶשׁ הַקְדָּשִׁים ת'. כָּל הָעֵם
פּוֹרְשִׁים מִן הַהִיכָל בְּלֵבד וְאִינן פּוֹרְשִׁים מִבֵּין הָאוֹלָם

ש. כסף משנה: ומ"ש ומיצוי חטאת העוף מעכב. משנה שם [בזבחים] מיצה דם הגוף פסולה ובפרק ב' דמעילה (דף ח' ט') איפליגו אמוראי במילתא ולמ"ד אינו מעכב אותבוהו כמה אמוראי ושנינהו שנויי דחיקי ולא סמכינן עלייהו. ומ"ש ואין למזבח בה אלא דמה וכו'. משנה בפ' קדשי הקדשים (דף ס"ד):

ת. כסף משנה: בשעת הקטרת הקטורת וכו' עד ובשעת מתן דמים בהיכל. בפ' טרף בקלפי (דף מ"ד): ואח"כ נוטל דם הפר מזה שהוא מנדנדו וכו' עד על יסוד מערבי של מזבח החיצון. במשנה פ' הוציאו לו (דף נ"ג ע"ב). ומ"ש ועל כולן הוא נותן מלמטה למעלה חוץ מן האחרונה וכו'. שם (דף נ"ח ע"ב) כר"א דפליג את"ק. ונראה שטעם רבינו משום דבגמרא פליגי ר"מ ורבי יהודה אליביה: כתוב בתשובות הרשב"א סימן שפ"ח אמרת שהוקשה במה ששנינו בפרק הוציאו לו מהיכן הוא מתחיל מקרן מזרחית צפונית. עכ"פ משנה זו שנויה לדעת ר' יוסי שסובר שלא היתה שם אלא פרוכת אחת ופרופה לצפון לימין הנכנס וכשחוזר מן הפתח למזבח הזהב פוגע תחלה בצפונית מערבית ואינו יכול להתחיל שם כדאמרין עד דנפיק מכוליה מזבח ומתוך כך הולך מזרחית צפונית הא לרבנן מן הדרום היה יוצא ועכ"פ צריך להתחיל מדרומית מזרחית. ונפלאתי מדברי הרמב"ם ז"ל אחר שפסק גם הוא כרבנן היאך פסק בזו דמצפונית מזרחית הוא מתחיל: והשיב נ"ל שהרב ז"ל סבור דההוא תנא דמהיכן הוא מתחיל לאו ר' יוסי היא אלא תנא אחרת ור' יוסי הוא דפליג את"ק בפרופות הדרום כחיצונה לת"ק מדלא קתני ולא היתה אלא אחת ופרופה מן הצפון והאי תנא דמהיכן הוא מתחיל פליג אפתחא אבל אפרוכות לא דלדידיה נמי אית ליה דשתי פרוכות היו שם וברייתא דאיפליגו בה ר"ע ור' יוסי דקתני מהיכן הוא מתחיל מקרן מזרחית דרומית וכו' דברי ר"ע ור' יוסי הגלילי אומר מקרן מזרחית צפונית ואוקימנא פלוגתייהו בפתחא או בצפון או בדרום וכתוב בספרים דר"י הגלילי סבר לה כר' יוסי דאמר פתחא בצפון דר"ע סבר כר"מ דאמר פתחא בדרום. ונראה שרש"י ז"ל גריס כן לדעת הרב ז"ל לא גרסינן בה ר"י הגלילי סבר לה כר' יוסי אלא סבר לה כרבנן דהיינו תנא דמהיכן הוא מתחיל. ובספרים שלנו כן הגיהו בהם סבר לה כרבנן ומחקו גירסת הספרים שכתוב בהם סבר לה כר' יוסי ואפשר דמשום הכי הגיהו כן נמצא דלרבנן דמהיכן הוא מתחיל שתי

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהרד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

פרוכות היו שם שלא מצינו שחלק בזה בהדיא אלא שהחיצונה פרופה מן הצפון ופנימית מן הדרום וכי נפיק נפיק מן הצפון וכו' יתקיימו דברי הרב ז"ל שהוא פסק בפרוכות כת"ק משום דלא אשכח דפליג עליה בהדיא אלא ר' יוסי ויחידאה הוא ובפסחים פסק כת"ק דמהיכן הוא מתחיל דהוי סתמא בתרא ואע"ג דמחלוקת ר"ע ור"י הגלילי הוא בביריתא ור"ע כת"ק וקי"ל כר"ע מחבירו אפי' הכי סתמא בתרא דמתני' עדיפא דאי רבי לא שנהא ר' חייא מנין לו. עוד כתב אמרת עוד וכן הוספתי תמה במשנה זו ג"כ במה שאמר ר"א במקומו הוא עומד כלומר שאינו צריך הקפת רגל דודאי מאי דקאמר בתר הכי שעל כולם הוא נותן מלמטה למעלה אדר"א קאי דלא מצריך הקפה ברגל אלא ביד ונמצא שבשלש הזאות שבשלש קרנות נעשות ברחוק אמה יכול להזות מלמטה למעלה כלומר שמשפיל ידו וזורק כלפי מעלה ואינו חושש שיפול דמו על זרועותיו חוץ מזו שעומד לפני הקרן וקרוב לו ביותר שנותן בה מלמעלה למטה. ואני רואה לר"מ ז"ל שפסק שצריך הקפה ברגל ועם זה פסק שעל כולם הוא נותן וכו' ואחר שהוא מסבב הקרנות ברגל מה הפרש בין זו לזו והם כלן סמוכות לו עכ"ל: באמת פשוטה של משנה משמע דלת"ק כולן מלמעלה למטה, הן וכדקתני התחיל מחטא ויורד משום דלדידיה מקיף ברגל ומתני' דקתני על כלן הוא נותן מלמטה למעלה חוץ מזו בלבד ר' יהודה היא דתניא ר"י אומר ר"א אומר במקומו הוא עומד ומחטא על כולם הוא נותן מלמטה למעלה חוץ מזו שהיתה לפניו ממש שנותן מלמעלה למטה דאלמא ר"א בלחוד הוא דתני לה למתני' אבל לרבנן כולן מלמעלה למטה, אלא אפשר שהרב ז"ל סובר דאף ת"ק הוא ומ"מ לא מפקא מדר"א והא דאמרינן מתני' מני ר' יהודה היא משום דלר"מ ר"א אית ליה בכולן נותן מלמעלה למטה חוץ מזו שהיא לפניו באלכסון אמרינן דמתני' ר' יהודה היא דמתני' ודאי אף לכשתמצא לומר דאף ת"ק היא מ"מ לא מפקא מדר"א. ודקא קשיא לך ואחר שהוא מסבב הקרנות ברגל מה הפרש בין זו לזו והרי כלם סמוכות לו אפשר לומר לדעת הרב שזו בלבד שהיא לפניו ממש לפי שיש לו לצאת מכל המזבח נותן מלמעלה למטה כי היכי דלא ליתוסן מאניה אבל בצפונית מערבית שהוא לו באלכסון נותן מיד ממקומו כדי שלא יעבור על המצות וישהא המתנה ואחר כך מקיף ברגל לצפונית מערבית ומשם נותן מיד לקרן מערבית דרומית ונותן מיד לקרן דרומית מזרחית ונמצא שאין מכולן אחת מהן לפניו ממש אלא זו בלבד כנזכר לעיל דרך הרב בזו אע"פ שפשטה של שמועה נראית כמו שאמרת. עוד כתב אמרת עוד אשוב אתפלא במ"ש שבין מזבח למנורה היה עומד והלא המזבח משוך היה כלפי חוץ והוא צריך לצאת מכל המזבח עכ"ל. ובאמת כך נ"ל כמו שאמרת אלא שהיה באפשר לומר שהרב סבור דמזבח לפני ה' ממש מדכתיב ויצא אל המזבח אשר לפני ה' דמשמע דביציאתו פוגע במזבח מיד ועוד מדתניא לפני ה' מה ת"ל דאמר ר' נחמיה לפי שמצינו בפרשת יוה"כ שעומד לפני מן המזבח ומזה על הפרכת יכול אף זה כן ת"ל מזבח קטרת סמים אשר לפני ה' מזבח לפני ה' ואין כהן לפני ה' דאלמא המזבח לפני ה' ממש שאין דבר חוצץ בין הכהן לפרוכת אלא המזבח בלבד ומנורה ושלחן משוכים כלפי חוץ מן המזבח הפנימי ולחוץ ואינו באפשר שהרי היה מקדים כהן דישון מזבח הפנימי לנרות ואמרינן (דף פ') אמר להם הממונה מ"ט אמר אביי גמרא גמירנא סברא לא ידענא רבא

וְלַמִּזְבֵּחַ. שְׂאִין פּוֹרְשִׁים מִבֵּין הָאוֹלָם וְלַמִּזְבֵּחַ אֶלָּא
 בְּשַׁעַת הַקְּטָרָה בְּהִיכָל בְּכָל יוֹם וּבְשַׁעַת מִתֵּן דָּמִים
 בְּהִיכָל כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ בְּהִלְכוֹת תְּמִידִין. וְאַחַר כֶּן נוֹטֵל דָּם
 הַפֶּר מִזֶּה שֶׁהוּא מְנַדְנְדוֹ. וְנֹכְנֵס בּוֹ לְקֹדֶשׁ הַקְּדָשִׁים וּמִזֶּה
 מִמֶּנּוּ שָׁם שְׂמוֹנֶה הַזֵּיזוֹת בֵּין בְּדֵי הָאָרוֹן. וְיוֹצֵא וּמְנִיחוֹ
 בְּהִיכָל עַל כֵּן הַזֶּהָב שֶׁהָיָה שָׁם. וְאַחַר כֶּן יוֹצֵא מִן הַהִיכָל
 וְשׁוֹחֵט אֶת הַשְּׁעִיר וּמְקַבֵּל אֶת דָּמוֹ וְנֹכְנֵס בּוֹ לְקֹדֶשׁ
 הַקְּדָשִׁים. וּמִזֶּה מִמֶּנּוּ שָׁם שְׂמוֹנֶה הַזֵּיזוֹת בֵּין בְּדֵי הָאָרוֹן.
 וְיוֹצֵא וּמְנִיחוֹ עַל כֵּן הַזֶּהָב שְׁנֵי שְׁבִהִיכָל. וְאַחַר כֶּן נוֹטֵל
 דָּם הַפֶּר מֵעַל הַכֶּן וּמִזֶּה מִמֶּנּוּ עַל הַפְּרֻכָּת כְּנֶגֶד הָאָרוֹן
 שְׂמוֹנֶה הַזֵּיזוֹת וּמְנִיחַ דָּם הַפֶּר וְנוֹטֵל דָּם הַשְּׁעִיר וּמִזֶּה
 מִמֶּנּוּ עַל הַפְּרֻכָּת כְּנֶגֶד הָאָרוֹן שְׂמוֹנֶה הַזֵּיזוֹת. וְאַחַר כֶּן

אמר כדר"ל דאמר אין מעבירין על המצות ומאי פגע ברישא מזבח הפנימי ואף הרב עצמו
 כן כתב בפ"ג מהל' בית הבחירה שכך כתב שם מזבח הקטרת היה מרובע והוא נותן בהיכל
 מכוון בין הצפון לדרום משוך מבין השלחן והמנורה לחוץ עכ"ל. ומ"ש הר"י קורקוס בזה
 כתבתי בהל' מעשה הקרבנות פ"ה. ומ"ש רבינו ומזה מדם התערובת על טהרו של מזבח שבע
 פעמים בצד הדרום. שם (דף נ"ח:) איפליגו תנאי ופסק כר' יוסי דאמר בצד דרומי היה נותן
 וטעמא משום דנמוקו עמו ועוד שהוא מאריה דגמרא טפי מאידך תנא דפליג עליה. וטהרו
 של מזבח פירשו בגמ' דהיינו גילוי כלומר שמגלה הגחלים והאפר ממקום שמזה. וכתב
 הר"י קורקוס ז"ל דאיכא למידק שבפ"ג כתב על אמצעו של מזבח וכן כתב בפרק חמישי
 ממעשה הקרבנות והיאך כתב כאן בצד הדרום ותירץ דאמצעו לאו דוקא אלא הכוונה
 לאפוקי שלא היה בקרנות כשאר ההזאות ולעולם בחלק הדרומי מאמצעו היה נותן כאשר
 כתב וביאר כאן: ואח"כ בא אצל שעיר המשתלח וכו' עד אחר שהגיע שעיר למדבר. במשנה
 פ' שני שעירי (דף ס"ח:): ומה שכתב שהקריאה בעזרת הנשים. בגמרא פרק בא לו (דף
 ס"ט:): ואחר כך מקדש ופושט בגדי לבן וכו' עד ומקריב תמיד של בין הערבים. משנה וברייתא
 בפרק בא לו (דף ע'): ופסק כר"ע: ואח"כ מקדש ידיו ורגליו ופושט בגדי זהב וכו' עד סוף
 הפרק. במשנה שם פרק בא לו:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
 בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
 email: minchat.aaa@gmail.com

מְעַרְהָ דָם הַפָּר לְתוֹךְ דָם הַשְּׁעִיר וּמַחְזִיר הַכֹּל לְמִזְרֵק
שְׁהִיָּה בּוֹ דָם הַפָּר כְּדֵי שְׂשִׁיתְעָרְבוּ יָפָה יָפָה. וְעוֹמֵד לְפָנִים
מִמְזִבַּח הַזֶּהָב בֵּין הַמְזִבֵּחַ וְהַמְנוֹרָה. וּמִתְחִיל לְהִזוֹת מִדָּם
הַתְּעַרְבֶת עַל קַרְנוֹת מְזִבַּח הַזֶּהָב. וְהוּא מְסַבֵּב וְהוֹלֵךְ
וּמֵזָה עַל הַקַּרְנוֹת מִבְּחוּץ. וּמִתְחִיל מְקַרֵּן מִזְרָחִית
צְפוֹנִית. לְצְפוֹנִית מְעַרְבִית. לְמְעַרְבִית דְּרוֹמִית. לְדְרוֹמִית
מִזְרָחִית. וְעַל כָּלֵן הוּא נוֹתֵן מְלִמְטָן לְמַעְלָן. חוּץ מִן
הָאֲחֵרוֹנָה שְׁהִיָּתָה לְפָנָיו שֶׁהוּא נוֹתֵן מְלִמְעָלָן לְמִטָּן. כְּדֵי
שְׁלֹא יִתְלַכְּלוּ כָּלָיו. וְחוֹתָה הַגָּחֳלִים וְהָאֶפֶר שֶׁבְּמִזְבֵּחַ
הַזֶּהָב הֵילֵךְ וְהֵילֵךְ עַד שְׁמַגְלָה זֶהָבוֹ. וּמֵזָה מִדָּם הַתְּעַרְבֶת
עַל טְהָרוֹ שֶׁל מְזִבֵּחַ שְׁבַע פְּעָמִים בְּצַד הַדְּרוֹם בְּמָקוֹם
שֶׁשָּׁלְמוּ מִתְּנוֹת קַרְנוֹתָיו. וְיוֹצֵא וְשׁוֹפֵךְ שְׁיָרֵי הַדָּם עַל
יְסוֹד מְעַרְבֵי שֶׁל מְזִבֵּחַ הַחִיצוֹן. וְאַחַר כֵּן בָּא אֶצֶל שְׁעִיר
הַמִּשְׁתַּלַּח וְסוֹמֵךְ שְׁתֵּי יָדָיו עַל רֹאשׁוֹ וּמִתְנוֹדָה. וְכֵן הוּא
אוֹמֵר אָנָּה הַשֵּׁם חָטְאוּ עָוֹן וּפָשְׁעוּ לְפָנֶיךָ עֲמָךְ בֵּית
יִשְׂרָאֵל. אָנָּה הַשֵּׁם כִּפֵּר נָא לַחֲטָאִים וְלַעֲוֹנוֹת וְלַפְּשָׁעִים
שֶׁחָטְאוּ וְשָׁעוּ וְשָׁפְשָׁעוּ לְפָנֶיךָ עֲמָךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּכְתוּב
בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עֲבָדְךָ 'כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם' וְגוֹ'.
וְאַחַר כֵּן מְשַׁלַּח אֶת הַשְּׁעִיר לְמַדְבָּר. וּמוֹצִיא אִימוּרֵי פֶר
וְשְׁעִיר שְׁהִכְנִיס דָּמָן לְפָנִים וְנוֹתֵן בְּכָלֵי. וּמְשַׁלַּח הַשְּׁאָר
לְבֵית הַדְּשָׁן לְשַׂרְפָּה. וְיוֹצֵא לְעִזְרַת הַנָּשִׁים וְקוֹרָא שָׁם
אַחַר שְׂיַגִּיעַ הַשְּׁעִיר לְמַדְבָּר. וְאַחַר כֵּן מְקַדֵּשׁ וּפּוֹשֵׁט

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

בגדי לבן וטובל ולובש בגדי זהב ומקדש ידיו ורגליו. ועושה השעיר הנעשה בחוץ שהוא מכלל קרבנות מוסף היום. ומקריב אילו ואיל העם שנאמר ויצא ועשה את עלתו ואת עלת העם. ומקטיר האימורין של פר ושעיר הנשארפין. ומקריב תמיד של בין הערבים. ואחר כך מקדש ידיו ורגליו ופושט בגדי זהב וטובל ולובש בגדי לבן ומקדש ונכנס לקדש הקדשים ומוציא את הכף ואת המחטה. ואחר כך מקדש ופושט בגדי לבן וטובל ולובש בגדי זהב ומקדש ומקטיר קטרת של בין הערבים ומיטיב את הנרות של בין הערבים כשאר הימים. ואחר כך מקדש ידיו ורגליו ופושט בגדי זהב ולובש בגדי עצמו ויוציא לביתו וכל העם מלוין אותו עד ביתו. ויום טוב היה עושה על שיצא בשלום מן הקדש:

דף נב:

עין משפט א. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ב ה"א

כל הדמים הנתנין על מזבח החיצון*. אם נתן מתנה אחת בלבד כפר. ואפלו בחטאת מתנה אחת היא העקר וישאר הארבע מתנות למצוה. שנאמר ודם זבחיך ישפך

א. כסף משנה: כל הדמים הניתנים על מזבח החיצון וכו'. ברפ"ד דזבחים (דף ל"ו): וכב"ה:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

עַל מִזְבֵּחַ ה' אֶלֶּהֶיךָ. שְׁפִיכַת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ הִיא
הַעֲקָר:

עין משפט ב.ג. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ב ה"ח

שָׁנָה מִתֵּן קֶרְבָּנוֹת בְּחֹטְאֵת ב. בֵּין בְּחֹטְאֵת הַנֶּעֱשִׂית בְּפָנִים
בֵּין בְּחֹטְאֵת הַנֶּעֱשִׂית בַּחוּץ נִפְסָל. אֲבָל בְּשָׂאֵר קִדְשֵׁים
כְּשֵׁרִין:

עין משפט ד. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ב ה"ג

כָּל הַדָּמִים הַנִּתְּנִין עַל מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי ג. אִם חָסַר אַחַת מֵהֶן
לֹא כָּפַר. אֲלֹא כִּלְיָן הֵן עֲקָר הַכִּפָּרָה. שְׁהָרִי הַכֶּתוּב הַקָּפִיד
עַל מִנְיָן שֶׁנֶּאֱמַר 'שִׁבְעַ פְּעָמִים':

עין משפט ה. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ה ה"ז

הַחֹטְאוֹת הַנֶּאֱכָלוֹת דָּמָן ד טָעוֹן אַרְבַּע מִתְּנוֹת עַל אַרְבַּע
קֶרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ הַחִיצוֹן מִחֲצִי מִזְבֵּחַ וְלִמְעֻלָּה לְפִי שֶׁנֶּאֱמַר

ב. כסף משנה: שינה מתן קרבנות בחטאת וכו':

ג. כסף משנה: כל הדמים הניתנים על מזבח הפנימי וכו'. שם במשנה:

ד. כסף משנה: החטאות הנאכלות דמן וכו'. משנה בפרק איזהו מקומן. ומה שכתב מחצי
מזבח ולמעלה וכו'. בריש קנים חטאת בהמה נעשית למעלה ואם שינה פסל. ומ"ש וכיצד
הוא עושה כשלוקח הכהן הדם במזרק וכו'. ברייתא בפרק איזהו מקומן (דף נ"ג). ומ"ש וסומך
באצבעו הגדולה מכאן. שם וחומר בגודל מלמעלה ובאצבע קטנה מלמטה ורבינו גורס גדולה
במקום קטנה. אי נמי קטנה בערך הגודל קאמר. ונראה שמפרש רבינו חומר צובר מלשון
חומרים כלומר שמעמיד הדם שיהיה צבור ולא יתפשט באצבע. ומ"ש ומחטא ויורד כנגד
חודה של קרן וכו'. שם ופירש"י ומחטא זריקת חטאת קרוי חיטוי כמו הכהן המחטא. ומ"ש
ואם נתן סמוך לקרן כאמה אחת מכאן ואמה אחת מכאן כפר. שם אמאי דתנן חטאות הצבור
והיחיד דמן טעון ארבע מתנות על ארבע קרנות אמרינן בגמרא היכי עביד ר' יוחנן ור'

בָּהּ 'עַל קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ'. וְכִיצַד הוּא עוֹשֶׂה. כְּשֶׁלֹּקְחָהּ
הַכֹּהֵן הֵדֵם בַּמִּזְרֵק מוֹלִיכּוֹ אֶצֶל הַמִּזְבֵּחַ וְטוֹבֵל אֶצְבָּעוֹ
הַיְמָנִית הַסְּמוּכָה לַגּוֹדֵל בְּדָם. וְסוֹמֵךְ בְּאֶצְבָּעוֹ הַגְּדוּלָה
מִכָּאן וּבַגּוֹדֵל מִכָּאן וּמִחֻטָּא וְיוֹרֵד כְּנֶגֶד חֻדָּה שֶׁל קֶרֶן
עַד שְׂיִכְלָהּ כָּל הֵדֵם שְׂבָאֶצְבָּעוֹ. וְכֵן הוּא עוֹשֶׂה בְּכָל קֶרֶן
וְקֶרֶן. וְאִם נָתַן סָמוּךְ לְקֶרֶן כְּאִמָּה אַחַת מִכָּאן אוֹ מִכָּאן
כְּפָר:

אלעזר חד אמר נותן אמה אילך ואמה אילך וחד אמר מחטא ויורד כנגד חודו של קרן אליבא דרבי אליעזר ברבי שמעון דאמר היא עצמה אינה נעשית אלא בגופה של קרן דכולי עלמא לא פליגי כי פליגי אליבא דרבי (דאמר דמים העליונים ניתנין מחוט הסיקרא ולמעלה) מר סבר אמה אילך ואמה אילך כנגד קרן הוא ומר סבר כנגד חודה אין טפי לא. ופי' רש"י היא כלומר כל עצמה ועיקר מצותה אינו אלא שם. דכ"ע לא פליגי דלא בעינן חודה דקרן כתיב ואמה על אמה ברום אמה הניתן בראש המזבח בכל זווית וזווית בכל מקום שבה קרוי קרן כי פליגי אליבא דרבי דמכשיר לה מחוט הסיקרא ולמעלה ואע"ג דלאו קרן מר סבר כי היכי דקרן היא אמה על אמה אף כל שתחתיו כנגדו הוי קרן ומר סבר כיון דקרא לאו אקרנות ממש קפיד דשאר המזבח לא שייך לשון קרן אלא בחודה של זווית עכ"ל. ולפי זה פסק רבינו כרבי דהלכה כמותו מחבירו ועוד דאמוראי פליגי אליביה ובפלוגתא דאמוראי פסק כמאן דאמר אמה אילך ואמה אילך. ונראה לי שהטעם דכיון דלר' אליעזר בר'ש לא בעינן חודה של קרן עדיף טפי למימר דרבי מכשיר באמה אילך ואמה אילך כדי שלא להגדיל מחלוקתם ביותר. ועוד יש לומר דכיון דאיפליגו אמוראי במילתא אין אנו יכולים לפסול באמה אילך ואמה אילך ומש"ה פסק דלכתחלה בעינן חודה של קרן ואם נתן אמה אילך ואמה אילך בדיעבד כפר: